

Jaarverslag 2024 Kindermishandeling

Team aandachtsfunctionarissen kindermishandeling ondersteunt JGZ medewerkers om alert te zijn op signalen van onveiligheid in gezinnen. Met een luisterend oor, meedenken en/of adviezen ondersteunen we medewerkers bij het zorgvuldig doorlopen van de stappen van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

STAP 1 In kaart brengen van signalen	Breng signalen in kaart die je zorg bevestigen of ontkrachten. Leg signalen en vervolgstappen objectief en feitelijk vast in het dossier. Voer indien nodig de kindcheck uit.
STAP 2 Advies vragen aan deskundige collega of Veilig Thuis	Overleg met een deskundige collega om signalen te duiden. Raadpleeg zo nodig Veilig Thuis of een forensische arts. Neem bij eergeerelateerd geweld, huwelijksdwang of vrouwenbesnijdenis direct contact op met Veilig Thuis
STAP 3 Gesprek met ouders en/of kind	Besprek je zorgen zo snel mogelijk met de ouders en met het kind zelf. Alleen als jouw veiligheid of die van het kind in gevaar kan komen door een gesprek kun je hiervan afzien.
STAP 4 Wegen van het geweld	Maak een inschatting van de aard en de ernst van de situatie op basis van de informatie uit stap 1 t/m 3. Vraag bij twijfel advies aan Veilig Thuis. • Blijft je vermoeden bestaan? Indien nee: meldcode afsluiten. • Zo ja, is er sprake van (een vermoeden van) acute of structurele onveiligheid?
STAP 5 Neem twee beslissingen:	1. Is melden noodzakelijk? Als je acute of structurele onveiligheid vermoedt, doe je een melding bij Veilig Thuis en beoordeel je gezamenlijk of hulp bieden of organiseren ook tot de mogelijkheden behoort. 2. Is hulp (ook) mogelijk? Beantwoord de volgende vragen: • Ben je in staat effectieve hulp te bieden of organiseren? • Werken betrokkenen mee aan de geboden hulp? • Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot duurzame veiligheid en welzijn van alle betrokkenen? Indien 'nee' (alsnog) melden bij Veilig Thuis.

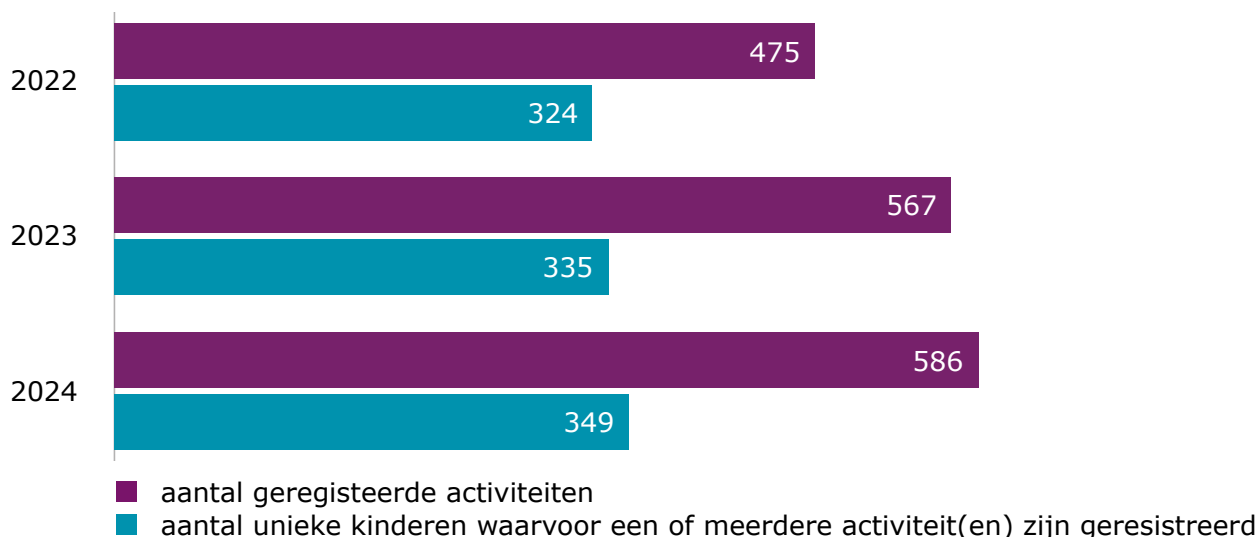
Dit jaarverslag is beperkt tot een zevental activiteiten die in MLCAS geregistreerd zijn onder de interventie '(Vermoeden) kimi in brede zin':

- 3016 Consulteren aandachtsfunctionaris KIMI
- 3080 Advies Veilig Thuis inwinnen
- 3081 Advies SAVE Team inwinnen
- 3085 Informatieverzoek van Veilig Thuis
- 3086 Informatieverzoek van SAVE Team
- 5080 Registratie VIR
- 5090 Melding Veilig Thuis

Cijfers

In 2024 zijn er rondom kindermishandeling in totaal **586 activiteiten** geregistreerd voor **349 unieke kinderen**. Omgerekend betekent dit dat voor 1,7 per 1.000 kinderen, ofwel 0,2% van alle kinderen van 0 t/m 17 jaar, een activiteit is geregistreerd. In de derde Nationale prevalentiestudie mishandeling wordt 3% aangehouden als ondergrens voor de prevalentie van kindermishandeling.

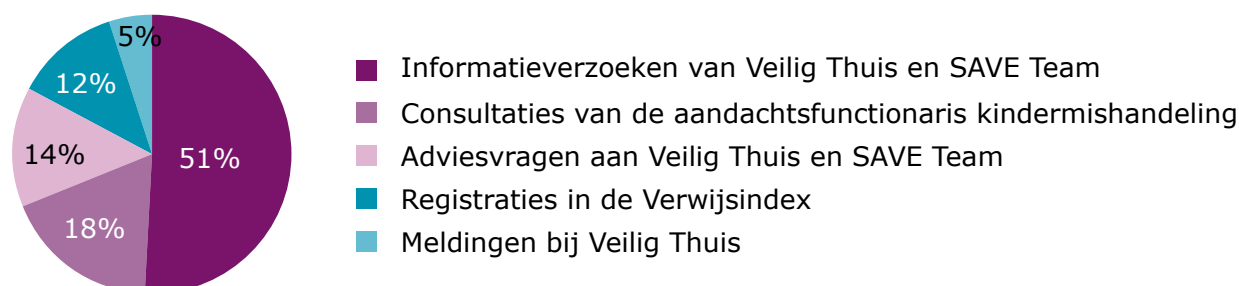
Het aantal geregistreerde activiteiten neemt over de tijd harder toe dan het aantal unieke kinderen waarvoor een of meerdere activiteit(en) zijn geregistreerd. In 2024 lag het aantal geregistreerde activiteiten 23% hoger dan in 2022, terwijl het aantal unieke kinderen in diezelfde periode met 8% is toegenomen. Dat betekent dat het gemiddeld aantal activiteiten per kind is toegenomen over de tijd. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat de stappen van de meldcode beter geregistreerd worden.

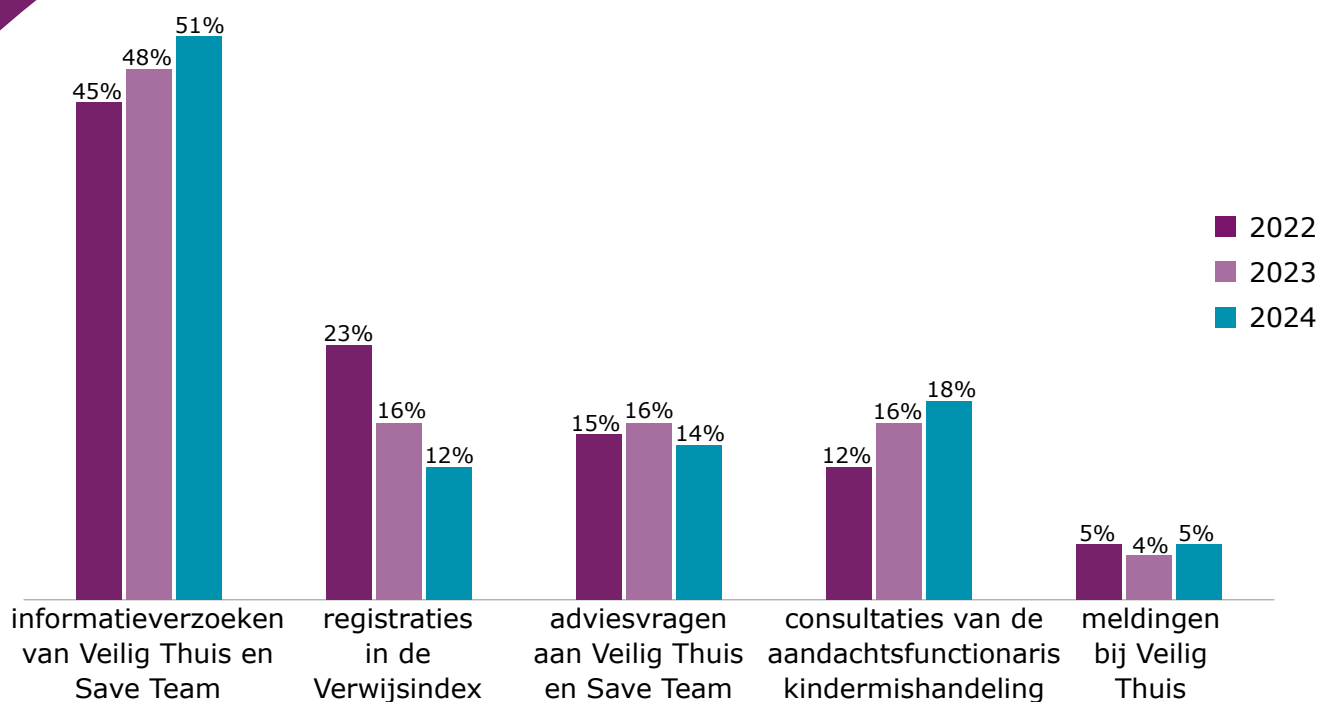
Activiteiten

Type activiteiten

De helft van de in 2024 geregistreerde activiteiten zijn informatieverzoeken van Veilig Thuis en SAVE Team (300). Bijna een vijfde van de geregistreerde activiteiten zijn consultaties van de aandachtsfunctionaris kindermishandeling (103). Daarna volgen de adviesvragen aan Veilig Thuis en SAVE Team (83) en de registraties in de Verwijsindex (73). De 27 meldingen bij Veilig Thuis maken 5% uit van het totaal aantal geregistreerde activiteiten.

In de periode van 2022 t/m 2024 zien we een toename in het aantal informatieverzoeken van Veilig Thuis en SAVE Team (van 215 (45%) naar 300 (51%)) en in het aantal consultaties van de aandachtsfunctionaris kindermishandeling (van 56 (12%) naar 103 (18%)). Het aantal registraties in de Verwijsindex neemt in deze periode af (van 110 (23%) naar 73 (12%)). Het aantal adviesvragen aan Veilig Thuis en SAVE Team en het aantal meldingen bij Veilig Thuis blijft in deze periode stabiel.

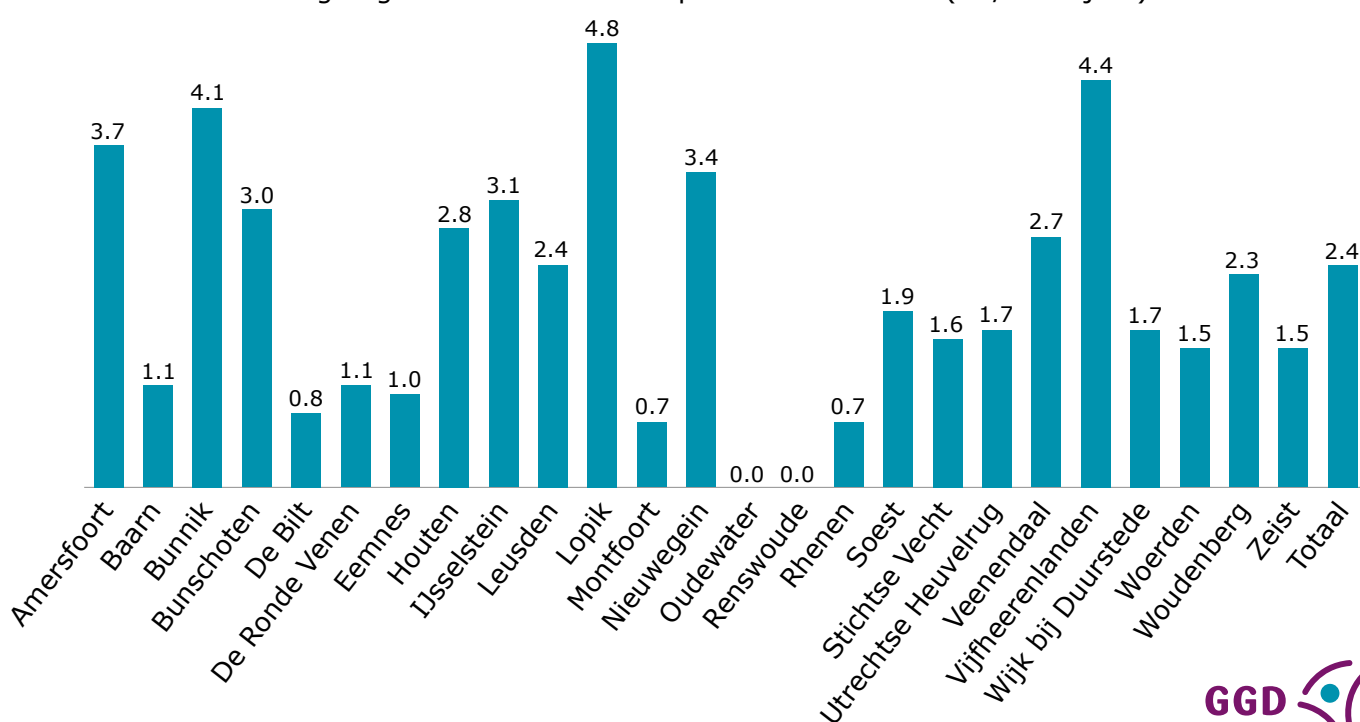

Activiteiten naar woongemeente van het kind

Van de 586 geregistreerde activiteiten zijn 507 activiteiten geregistreerd voor kinderen woonachtig in het werkgebied van GGDrU (87%). De andere activiteiten betreffen kinderen die wonen in een gemeente buiten GGD regio Utrecht of die staan in de Registratie Niet Ingezetenen.

Hieronder is omgerekend hoeveel activiteiten er geregistreerd zijn per 1.000 kinderen van 0 t/m 17 jaar. Gemiddeld in de hele regio Utrecht zijn dit 2,4 activiteiten per 1.000 kinderen. Dit is gelijk aan het gemiddelde cijfer van 2023. In Oudewater en Renswoude is, net als in de voorgaande twee jaren, in 2024 geen enkele activiteit geregistreerd. De gemeentes waar in 2024 relatief de meeste activiteiten zijn geregistreerd, zijn Lopik (4,8 per 1.000) en Vijfheerenlanden (4,4 per 1.000). Lopik behoorde ook in de voorgaande twee jaren bij de gemeentes met relatief het hoogste aantal geregistreerde activiteiten.

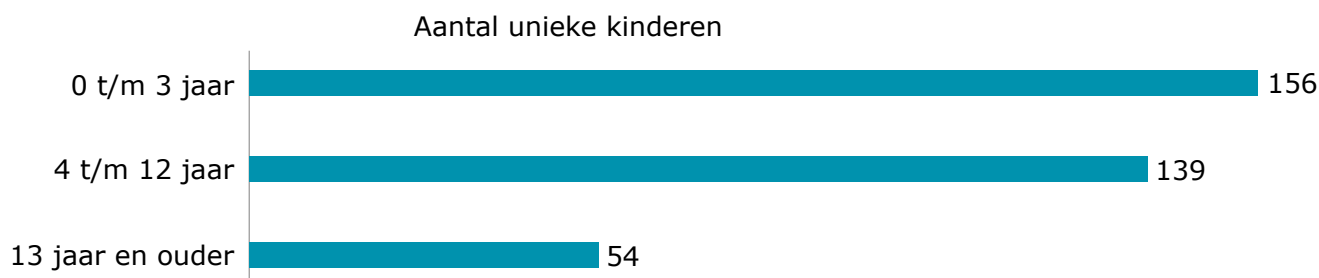
Aantal geregistreerde activiteiten per 1.000 kinderen (0 t/m 17 jaar)

Kinderen

Unieke kinderen naar leeftijd

Bijna de helft van de kinderen waarover activiteiten in het kader van kindermishandeling geregistreerd zijn, zijn 0 t/m 3 jaar oud (45%). Voor drie kinderen zijn activiteiten in het ouderdossier geregistreerd naar aanleiding van de prenatale huisbezoeken.

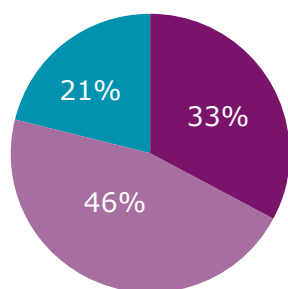

Unieke kinderen naar woongemeente

De meeste kinderen waarover activiteiten zijn geregistreerd, zijn woonachtig in Amersfoort (22%), Vijfheerenlanden (10%) en Veenendaal (8%). 47 kinderen wonen in een gemeente buiten GGD regio Utrecht of staan in de Registratie Niet Ingezetenen (13%).

Meldingen naar leeftijd van het kind

In 2024 zijn er 27 meldingen gedaan bij Veilig Thuis. Deze meldingen gaan over 24 unieke kinderen:

- 0 t/m 3 jaar
- 4 t/m 12 jaar
- 13 jaar en ouder

Acties voorafgaand aan een melding bij Veilig Thuis

- Voor 10 kinderen (42%) is voorafgaand aan de melding bij Veilig Thuis zowel de aandachtsfunctionaris (AF) geconsulteerd als advies ingewonnen bij Veilig Thuis of SAVE Team. Dit aandeel fluctueert over de jaren: in 2022 waren voor 18% van de kinderen beide acties geregistreerd, in 2023 was dit 65%.
- Voor een aantal kinderen is één van beide activiteiten geregistreerd, voorafgaand aan de melding bij Veilig Thuis:
  - o Bij 3 kinderen (13%) is alleen advies ingewonnen bij Veilig Thuis of SAVE Team
  - o Bij 1 kind (4%) is alleen de aandachtsfunctionaris geconsulteerd
- Voor 10 kinderen (42%) is voorafgaand aan de melding geen van beide activiteiten geregistreerd. Dit aandeel fluctueert over de jaren: in 2022 waren voor 68% van de kinderen geen van beide acties geregistreerd, in 2023 was dit 30%.

ONDERWERPEN

- Basisschoolkinderen en jongeren op het voortgezet onderwijs die - ook tijdens ziekteverzuimconsulten - onthullingen doen over een onveilige situatie thuis (zogenaamde disclosure). Ze vertellen bijvoorbeeld dat ze geslagen worden, dat er veel ruzie is tussen ouders of dat ze uitgescholden worden.
- Gezinnen die (herhaaldelijk) niet verschijnen op een afspraak en waar zorgen zijn over een kind en waar het moeilijk of niet mogelijk is om contact te krijgen.
- Signaleren en duiden van letsels bij (jonge) kinderen door ouders zelf, door beroepskrachten van kinderopvang en scholen en door JGZ-professionals.
- Veelvoorkomende signalen van kindermishandeling: kinderen die in de knel komen bij een complexe scheiding van hun ouders, signalen van lichamelijke en pedagogische verwaarlozing, kinderen die vertellen over ouders met alcoholproblematiek en GGZ-problematiek, seksueel misbruik, signalen van vervalsing van ziekten bij kinderen en jongeren (PFD) en schadelijke praktijken als meisjesbesnijdenis en eengerelateerd geweld.

VOORBEELDEN

Jeugdverpleegkundige maakt zich grote zorgen over een moeder en haar 3 kinderen van 12, 5 en 2 jaar. Moeder heeft psychische problemen. Het kind van 12 jaar heeft extreme obesitas en moeder gaat niet naar hulp. Het kind van 5 jaar loopt achter in de ontwikkeling en zit op SO. Moeder schold en schreeuwde tijdens consult, ik ben je zat, ik ben klaar met jou. Vader is afwezig voor zover bekend. Er is eerder een VT melding gedaan.

Jeugdarts ziet tijdens CM een meisje van ruim 5 maanden. Ouders zijn na geboorte al snel uit elkaar gegaan. Moeder heeft vraag over het ouderschapsplan. Bij uitdiepen dossier met JA zijn er signalen van intieme terreur (ex belt een paar keer per dag, banden lek gestoken; bedreiging door vader van moeder).

Jeugdverpleegkundige heeft vragen over een gezin dat bij de vader van moeder inwoont. Ouders hebben geen betaald werk. Ze hebben samen 2 jonge kinderen en moeder een kind uit een eerdere relatie die bij haar moeder woont. Jeugdverpleegkundige heeft het kinderwensgesprek gevoerd met ouders. Moeder is opnieuw zwanger.

Meisje van bijna 16 jaar vertelt de jeugdverpleegkundige dat ze last van stress heeft (kan niet meer ontspannen) door thuissituatie. Ouders zijn gescheiden maar wonen nog in hetzelfde huis. Ze wordt door moeder geslagen.

Meisje van 15 jaar vertelt over verbaal geweld door ouders. Ouders hebben geen aandacht voor haar. Ook zijn er zorgen over leefstijl en obesitas van haar broertje.

Zwangere vrouw die bijna is uitgerekend van haar eerste kind heeft zelf een huisbezoek bij JGZ aangevraagd. Tijdens het huisbezoek is de vrouw heel zenuwachtig en vertelt dat haar ex-partner haar bedreigt met de dood.

Jeugdarts ziet een pleegkind van 4 jaar met de pleegmoeder. Kind is mager en afgevallen. Interactie met de pleegmoeder is zorgelijk.

Waar helpen we als aandachtsfunctionaris HGKM bij?

Steun en hulp bij start meldcode

- Eerste emoties medewerker opvangen (zelfzorg organisatie)
- Ondersteunen bij duiden niet-pluisgevoelens en signalen
- Ondersteunen bij welke informatie delen (privacy)
- Meedenken in vervolgstappen en doorlopen stappen meldcode incl. besluit VT-melding nodig

Ordenen informatie, analyseren en besluitvorming

- Lastige gesprekken met cliënten voorbereiden, *NB: vaak wordt alleen de moeder gesproken en niet het kind en de vader*
- Helpen ordenen van informatie, welke informatie delen met ketenpartners en structureren van casuïstiek, tijdlijn
- Overleg Veilig Thuis
- Voorbereiding VT melding
- Dossiervoering
- Gebruik verwijzindex

Juridische vragen

- Recht op informatie van een ouder zonder en met gezag specifiek: de vader
- Met wie mag ik overleggen? School, behandelaar, huisarts
- Rechten van een kind voor toestemming behandeling en informatie
- Recht op informatie naar gezinsvoogd (in principe altijd)
- De politie/OM vraagt om een dossier
- VT/de Raad vraagt om informatie